

Шта је депонија?

Депонија није само гомила смећа бачена на земљу већ је пажљиво осмишљена тако да спречи мешање отпада са подземним водама и да смањи ширење непријатних мириса. Већина депонија има танак слој пластике између земље и отпада и слој земљишта који се свакодневно додаје на површину. Материјали смештени на депонију не разграђују се брзо. Неке врсте отпада сагоревају се у контролисаним условима, а то називамо претварање отпада у енергију. Добро опремљени инсинератори могу претворити воду у пару за грејне системе или за производњу струје. Гас метан, који је настао разлагањем смећа на депонијама такође се може искористити за стварање струје.

Шта радимо са опасним отпадом?

Неки типови отпада су опасни и потребно је да се одлажу на специфичан начин. Старе фарбе, пестициди, хемикалије за базене, хемикалије за чишћење, неонке, термометри са живом, батерије и електронски уређаји могу загадити нашу земљу, воду и ваздух ако се бацају у обичне контејнере или још горе на дивље депоније. Најбољи начин за управљање овим опасном отпадом је да се у што је могуће већој мери избегне његово стварање.

Треба изабрати најмање опасан отпад ако нам је већ потребан и куповати само онолико колико нам је потребно.

Ако ти остане вишак материјала поклони га некоме коме је потребан. Ако мораш да бациш опасан отпад провери да ли у твом граду или околини има депонија за сакупљање и прераду опасног отпада.

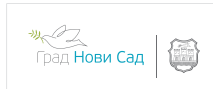
На теби је да заштитиш околину!

Одржавање наше планете чистом и сигурном је задатак свих нас. Ако створиш навику да смањиш, поново употребљаваш и рециклираш отпад, можеш помоћи да свет буде боље место. Зато покушај! Штити своју планету данас и сваког наредног дана!

КАКО РЕЦИКЛИРАМО?

ПОНОВО УПОТРЕБИ
СМАЊИ
РЕЦИКЛИРАЈ

oebs

Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Misija u Srbiji

Шта је рециклирање?

Рециклирање подразумева употребу материјала из производа који су већ искоришћени и прављење нових.

То значи да отпад прво треба да се сакупи, разврста, преради, а затим да се направе нови производи. Најважније је да се отпад прво одвоји према врстама отпадака. Разни отпад се може поново искористити само ако је одвојено сакупљен. То се назива селекција отпада.

Зашто да рециклирамо?

Прављење нових ствари од рециклираних захтева мање новца и енергије и мање ресурса. Такође, пошто смо утрошили мање енергије, фабрике неће испуштати толико загађивача.

Ко рециклира?

Свако може рециклирати! То можете радити ви и ваши родитељи, код куће, у школи, као и на послу. Ми у Србији још увек чекамо прилику да рециклирамо и због тога треба што боље да научимо како се то ради.

Како рециклирамо?

Рециклажа почиње одвајањем материјала који се може рециклирати од осталог отпада. Ти материјали се затим сакупљају, прерађују и продају произвођачима који од њих праве нове производе.

Шта све можемо рециклирати?

Алуминијумске и металне конзерве, гвожђе, стакло, керамика, папир, картон, новине и пластичне боце су све материјали који се могу рециклирати. Од ових предмета се могу направити нови производи као што су конзерве за храну и пиће, челик за градњу солитера и прављење аутобуса, картонске кутије, стаклене тегле и флаше, новине и папир, пластичне боце, чак и опрема за игралишта.

Такође, остаци хране из кућа и школских кантина могу се одвојити пре бацања у контејнер. Остаци се затим претварају у ђубриво које помаже расту биљака. Тај процес се назива компостирање и оно убрзава процес природне разградње. Баштенски отпад као што је трава, лишће и гране могу се компостирањем такође превести у ђубриво и тако помоћи расту ваше баште.

Како да смањимо количину смећа коју стварамо?

Најбољи начин да смањеш количину смећа коју ствараш је да будеш пажљив купац. Немој куповати непотребне ствари поготово ако су у питању кварљиви производи. Као потрошач ти имаш моћ одлучивања при куповини. Када би сви људи куповали концентроване производе или оне који се могу поново користити или пунити произвођачи би правили више „зелених производа“.

Како још можеш да смањеш количину отпада?

- Купуј производе у већим паковањима уместо више мањих;
- Користи крпу уместо убруса;
- Купуј концентроване производе;
- Купуј незапаковано свеже воће и поврће;
- Избегавај производе упаковане у превелику амбалажу;
- Уместо да купиш нове производе поправи старе;
- Не бацај старе ствари, него их поклони.

Шта је поновна употреба?

Поновна употреба је када производ који хоћеш да бациш поново искористиш. То углавном подразумева проналажење новог начина употребе, као што је на пример да искористиш теглу од пекмеза као чашу. Поновна употреба штеди енергију и сировине потребне за прављење нових производа. Тако се чува енергија и смањује количина загађења коју фабрике испуштају у ваздух и воду. Рециклирањем или поновном употребом пластике, метала, стакла, можете смањити потребу за ископавањем у рудницима, транспорт и коришћење природних ресурса за прављење нових производа.

Где заврши смеће након што га бацимо у канту?

Смеће се односи камионом и одлаже на депонију или у велике пећи (инсинераторе), који претварају отпад у енергију.

